

ut ne quis ex vobis cum ægrotatur, vel alia quacunque pressura, vel tribulatione patitur, aliunde, nisi a Domino auxilia quærat, vel desideret remedia, quia ipse solus et verus est inedicus animarum nostrarum. Ileo ad illius toto corde et tota mente tendamus mi-

sericordiam, de illius semper in quibuslibet angustiis adjutorio præsumamus. Quia percudit, et medetur ipse vulneribus: inflcit, et ipse sanitatem infert sempiternam, cui est honor et gloria per immortalia sæcula sæculorum. Amen.

VENERABILIS BEDÆ OPERUM PARÆNETICORUM

SECTIO SECUNDA,

IN QUÀ CONTINENTUR ASCETICA.

LIBELLUS PRECUM.

(Thesaurus Anecdotorum Martene).

ADMONITIO PRÆVIA.

Bedæ venerabilis Homiliis subijcere libet libellum precum ab eo compositum, quem eruimus ex veteri Corbeiensi codice ante annos octingentos scripto, atque adeo ad auctoris ipsius ætatem proxime accedente. Constat præcipue ex libri Psalmorum versiculis, quos auctor excerptis ex S. Hieronymi versione secundum Hebraicam veritatem; in qua sanctus doctor versiculos ipsos per cola et commata distinxit: id quod a Beda etiam observatum nobis non retinere religio fuit. Ex hoc autem libro colligere possumus qualis præsertim fuerit orandi modus patribus nostris, qui orationum præcipuum fontem ex Psalmorum libro derivabant. Erunt forte qui hæc leviora existimabunt: verum nihil parvipendendum in magnis viris, apud quos vel levissima magni sunt ponderis. Porro codicis scriptor Bedæ præfationem ad calcem libri collocaverat, quam nos suo loco restituimus.

PRÆFATIO.

Angelica admonitione perdoceamur Deum cæli semper benedicere, ejusque mirabilia attentius enarrare, Raphaelæ Tobî et suis ita perorante. *Benedicite, inquit, Deum cæli, et coram omnibus viventibus confitemini illi (Tob. xii, 6).* Et post pauca: *Vos autem, inquit, benedicite Deum et enarrate omnia mirabilia ejus (Ibid. xx).* Et Psalmista: *Confitebor tibi, Domine, in*

toto corde meo, narrabo omnia mirabilia tua (Psal. ix, 2). Et iterum: *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo (Psal. xxxiii, 2).* Et iterum: *Narrantes laudes Domini et virtutes et mirabilia ejus quæ fecit (Psal. lxxvii, 4).* Itemque: *Annuntiate inter gentes gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia ejus. Confitemini et invocate nomen ejus. Annuntiate inter gentes opera ejus. Cantate et psallite ei, narrate omnia mirabilia ejus. Mementote mirabilium ejus quæ fecit (Psal. ix, 12).* Quocirca reus sum, si confiteri Domino ejusque mirabilia enarrare cessem. (a) Unius etenim officio displicere novem. Aggrediar pro viribus de pluribus pauca, de maximis modica, de innumerabilibus miraculis metrico carmine contingere aliqua, auctoritate scilicet sanctorum Patrum fretus, qui multa in laudibus divinis metricè adplauserunt, ex quibus præfulgidorum verborum, Hilarii videlicet Pictavensis, Sedulii quoque ac Juvenaci presbyterorum, nec non et Aratoris Romanæ Ecclesiæ subdiaconi, atque Eldelmi et Prosperi discurrens virentia præta, paradisi genas inde sumens comptis floribus herbas, quibusdam flosculis meæ imbecillitatis pro viribus locis et suis opportunitatibus interpolatis, hanc tantillam intexui coronam veruanteam.

INCIPIT VENERABILIS BEDÆ LIBELLUS PRECUM.

Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum,
et in via peccatorum non stetit

et in cathedra derisorum non sedit;

Sed in lege Domini fuit voluntas ejus,

Et in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum transplantatum
juxta rivulos aquarum, quod fructuum
suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet,

Et omne quod fecerit prosperabitur.

Nunc ergo, reges, intelligite,
erudiimini, iudices terræ.

Servite Domino in timore,

(a) Hic alludit ad decem leprosos a Christo sanitati restitutos, quorum unus tantum gratias agens

D Et exsultate ei in tremore.

Adorate pure, ne forte irascatur,

Et pereatis de via.

Miserere mei, et exaudi orationem meam.

Verba mea auribus percipo, Domine.

Intellige murmur meum, Rex meus

Et Deus meus, quia te deprecor.

Domine deduc me in iustitia tua propter

insidiatores meos. Dirige ante

faciem tuam viam meam.

Domine, ne in furore tuo arguas me,

neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum,

placuit Deo, novem vero beneficio ingrati displicuerunt.

Sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde, et tu, Domine, usquequo ?

Revertere, Domine, erue animam meam propter misericordiam tuam.

Domine Deus meus, in te speravi, salva me ab omnibus persequentibus, et libera me.

Ne forte capiat ut leo animam meam, et laceret, et non sit qui eripiat.

Domine, Dominator noster, quam grande est nomen tuum in universa terra !

Lætabor et gaudebo in te :

Canam nomini tuo, Altissime,

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me ? Convertere et exaudi me, Domine Deus meus.

In lumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte,

Nequando dicat inimicus meus, Prævalui adversus eum.

Exsultabit Jacob et lætabitur Israel, timentes autem Dominum glorificat Deus.

Custodi me, Domine Deus, quoniam speravi in te, Dicens Deo, Deus meus es tu, bene mihi non est sine te.

Custodi me quasi pupillam intus in oculo, in umbra alarum tuarum protege me.

Ego autem in justitia videbo faciem tuam.

Diligam te, Domine, fortitudo mea, et redemptor meus.

Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo.

Nos autem nominis Domini Dei nostri recordabimur.

Exaltare, Domine, in fortitudine tua, cantabimus et psallemus virtutes tuas.

Tu autem, Domine, ne longe sis a me, fortitudo mea, in auxilium meum festina,

Erue a gladio animam meam.

Salva me ex ore leonis.

Et benignitas et misericordia subsequenter me omnibus diebus vitæ meæ.

Et accipiam benedictionem a Domino.

Ad te, Domine, animam meam levabo.

Vias tuas, Domine, ostende mihi, et semitas tuas doce me.

Deduc me, Domine, in veritate tua et doce me, quia tu es Deus Salvator meus.

Peccatorum adolescentiæ meæ, et scelerum meorum ne memineris.

Secundum magnam misericordiam tuam, recordare mei.

Propter nomen tuum

A propitiare iniquitati meæ, quoniam grandis est.

Respice in me et miserere mei. De angustiis meis educ me.

Vide humilitatem meam et laborem meum, et porta omnia peccata mea.

Custodi animam meam, redime me, et miserere mei.

Dominus lux mea, et salutare meum, quem timebo.

Audi, Domine, vocem te invocantis; miserere mei, et exaudi me.

Ne abscondas faciem tuam

B a me, ne declines in furorē a servo tuo.

Auxilium meum fulsti, ne derelinquas me, et ne dimittas me, Deus salvator meus.

Ostende mihi, Domine, viam tuam. Deduc me in semita recta, propter insidiatores meos.

Ne tradas me, Domine, animæ tribulantium me.

Ego autem credo, quod videam bona Domini in terra viventium.

Audi, Domine, deprecationem meam, cum clamaverō ad te.

Ne tradas me cum peccatoribus **C** et cum operantibus iniquitatem.

Deus fortitudo mea et scutum.

Adorate Dominum in decore sancto.

Audi, Domine, et miserere mei.

Domine, esto adjutor, et laudet te gloria mea, et non taceat.

Domine Deus meus, in æternum confitebor tibi.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum in tua justitia salva me.

Inclina ad me aurem tuam, velociter exaudi me.

Quia fortitudo mea es. In manus tuas commendabo spiritum meum. In manu tua tempora mea.

Libera me de manu inimicorum meorum **D** et persequentium me.

Ostende faciem tuam super servum tuum.

Beatus, cui dimissa est iniquitas, et absconditum est peccatum.

Peccatum meum notum facio tibi, et iniquitatem meam non abscondo.

Tu es protectio mea.

Ab hoste custodies me.

Ecce oculi Domini super timentes eum, et super expectantes misericordiam ejus.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, sicut speravimus in te.

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Magnificate Dominum mecum,
et exaltemus nomen ejus pariter.
Quæsi Dominum, et exaudivit me,
et de omnibus angustiis meis
liberavit me.
Gustate et videte, quoniam bonus est Dominus.
Beatus vir qui sperat in eo.
Timeat Dominum, omnes sancti ejus,
Quoniam non est inopia timentibus eum.
Quærentibus autem Dominum
non deerit omne bonum.
Dominus custodit omnia ossa eorum,
unum ex his non confringetur.
Redimet Dominus animas servorum suorum.
Judica, Domine, adversarios meos,
pugna contra pugnautes me.
Apprehende scutum et hastiam,
et consurge in auxilium meum,
Dic animæ meæ, Salus tua ego sum.
Anima autem mea exsultabit in Domino,
lætabitur in salute tua.
Constitabor tibi in ecclesia grandi,
et lingua mea meditabitur justitiam
tuam, tota die laudem tuam.
Domine, in celo misericordia tua, Deus.
Quam pretiosa misericordia tua, Deus!
Quoniam tecum est fons vitæ, et in lumine tuo
videbimus lumen.
Attrahe misericordiam tuam scientibus te,
et justitiam tuam rectis corde.
Ne veniat mihi pes superbiæ,
et manus impiorum non me
commoveat.
Puer siquidem fui, et non vidi
justum derelictum.
Quia Dominus diligit judicium, et non dere-
linquet sanctos suos. In æternum custoditi sunt,
et auxiliabitur eis Dominus.
Domine, ne in ira tua arguas me,
neque in furore tuo corripas me.
Te enim exspectabam, Domine, tu exaudies,
Domine Deus meus: quia sequebar bonum.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus,
ne elongeris a me.
Festina in auxilium meum, Domine,
Deus salutis meæ.
Præstolatio mea tu es. Ab omnibus iniqui-
tatis meis libera me. Opprobrium
stulto ne ponas me. Tolle a me
plagas tuas.
Expectans expectavi Dominum, et inclinatus est,
et exaudivit clamorem meum.
Domine, ad adjuvandum me festina, gaudeant
et lætentur in te qui quærent te.
Auxilium meum et salutare meum,
Deus meus, ne moreris.
Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam
meam, quia peccavi tibi.
Tu autem Domine, miserere mei.

A Sicut areola præparata ad irrigatio-
nes aquarum, sic anima mea præpa-
rata est ad te, Deus.
Judica me, Deus, et discerne causam meam
a gente non sancta, a viro doloso
et iniquo salva me.
Tu enim es fortitudo mea, quare
projecisti me?
Surge, auxiliare nobis, et redime nos
propter misericordiam tuam.
Thronus tuus, Deus, in sæculum æternum.
Propterea populi constabunt tibi
in sæculum et in æternum.
Deus noster, spes et fortitudo, auxilium
in tribulationibus inventus es valdum.
B Rex magnus super omnem terram.
Canite Domino nostro, canite, canite, regi
nostro caute.
Quia ipse est Deus noster in sæculum et in perpetuum
Ipse erit lux nostra in monte.
Veruntamen Deus redimet animam meam
de manu inferi, cum assumpserit me.
Fortis Dominus Deus locutus est: Non propter
victimas arguam te, et holocausto-
mata tua coram me sunt semper.
Non accipiam de domo tua vitulum, neque
de gregibus hircos.
Mea sunt enim omnia animalia silvarum.
Scio omnes aves montium, et universitas
agri mecum est.
C Si esuriero, non dicam tibi, meus est enim
orbis terræ, et plenitudo ejus.
Immola Deo laudem, et redde
Altissimo vota tua.
Et invoca me in die tribulationis,
liberabo te, et glorificabis me.
Qui immolat confessionem, glorificat me,
et qui ordinate ambulat, ostendam ei
salutare meum.
Miserere mei, Deus, secundum magnam
misericordiam tuam.
Juxta multitudinem miserationum
tuarum dele iniquitates meas.
Multum lava me ab iniquitate mea,
et a peccato meo munda me.
D et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum
stabilem renova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua, et Spiritum sanctum
tuum ne auferas a me.
Redde mihi lætitiã Jesu tui, et Spiritu
potenti confirma me.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ,
laudabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies, et os meum no-
nuntiabit laudem tuam.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor con-
tritum et humiliatum, Deus, non despicies.
Misericordia Dei tota est die.

Ego sicut oliva virens in domo Dei
 speravi in misericordia Dei in sæculum.
 Exsultabit Jacob et lætabitur Israel.
 Deus, in nomine tuo salvum me fac, et in for-
 titudine tua ulciscere me.
 Deus, exaudi orationem meam, et ne despexeris
 deprecationem meam, attende mihi,
 et exaudi me.
 Ego autem fiduciam habeo tui, in quacunq[ue]
 die territus fuero. Ego in te confidam.
 Non timebo quid faciat mihi caro ;
 hoc scio quia tu es Deus meus.
 Miserere mei Deus, miserere mei,
 quoniam in te confidit anima mea.
 Et in umbra alarum tuarum spero
 donec transeant insidiæ.
 Invocabo Deum altissimum, Deum
 ultorem meum.
 Mittet de cælo et salvabit me
 vere Deus judicans in terra.
 Eripe me de inimicis meis, Deus meus,
 et a resistentibus mihi protege me.
 Fortitudinem meam ad te servabo,
 quoniam tu Deus elevator meus, Dei mei
 misericordia præveniet me.
 Quoniam factus es fortitudo mea, et refu-
 gium in die tribulationis meæ.
 Tibi cantabo, quoniam Deus adjutor meus,
 fortitudo mea, Deus meus, misericordia mea.
 Da nobis auxilium in tribulatione ;
 vana est enim salus ab homine.
 In Deo faciemus virtutem, et ipse
 conculcabit tribulantes nos.
 Exaudi, Deus, laudationem meam.
 De novissimo terræ ad te clamabo,
 cum triste fuerit cor meum.
 Cum fortis elevabitur adversum me,
 tu eductor meus fuisti, spes mea,
 turris munitissima a facie judicii.
 Habitabo in tabernaculo tuo jugiter,
 sperabo in protectione alarum tuarum.
 Tu enim Deus, exaudisti orationem meam,
 dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum.
 Misericordia et veritas servabunt te.
 Ab ipso enim præstolatio mea. Ipse est
 fortitudo mea et salus mea,
 susceptor meus, non timebo.
 Deus, fortitudo mea tu es, de luce consurgam
 ad te, anima mea (*sic*). Desideravit
 te caro mea.
 Sic in sancto apparui tibi, ut viderem
 fortitudinem tuam et gloriam tuam.
 Melior est misericordia tua quam vitæ :
 labia mea laudabunt te.
 Sic benedicam tibi, vita mea. In nomine
 tuo lavabo manus meas, quia fuisti
 auxilium meum : in umbra alarum
 tuarum laudabo.
 Audi, Deus, vocem loquentis. A timore

A inimici serva vitam meam.
 Audi nos, Deus salvator noster, spes
 omnium finium terræ.
 Omnis terra adoret te, et canat
 tibi, canat nomini tuo.
 Benedicite, populi, Deo nostro, et auditam
 facite vocem laudis ejus.
 Qui posuit animam meam ad vitam.
 Benedictus Dominus qui non abstulit oratio-
 nem meam et misericordiam suam a me.
 Deus misereatur nostri, et benedicat nos.
 Illustret faciem suam super nos.
 Benedicat nobis Deus.
 Exsurgat Deus et dissipentur inimici ejus,
 et fugiant qui oderunt eum a facie ejus.
B Justi autem lætentur, exsultent in con-
 spectu Dei, et gaudeant in lætitiâ.
 Exaudi, Domine, quoniam bona est misericordia
 tua, secundum multitudinem miserationum
 tuarum respice ad me.
 Et ne abscondas faciem tuam a servo
 tuo : quoniam tribulor, cito exaudi me.
 Accede ad animam meam, et redime eam,
 propter inimicos libera me.
 Salus tua, Deus suscepit me.
 Deus, ut liberes me, ut auxiliieris mihi,
 festina.
 Gaudeant et lætentur in te omnes
 qui quærun't te.
C Ego autem egenus et pauper sum,
 festina pro me.
 Auxilium meum, et salvator meus,
 Domine, ne moreris.
 In te, Domine, speravi, non confundar
 in æternum, in tua justitia erue me,
 et libera me.
 Inclina ad me aurem tuam, et salva me.
 Deus meus, salva me de manu impij,
 de manu iniqui et nocentis : quia tu es
 exspectatio mea, Domine.
 Deus, ne elongeris a me, Deus meus,
 in auxilium meum festina.
 Erit nomen tuum in æternum. Ultra solem
 perseverabit nomen tuum.
 Mihi autem propinquare Deo bonum est.
D Posui in Domino Deo spem meam.
 Deus autem rex meus ab initio.
 Ne tradas bestiis animam eruditam
 lege tua, vitam pauperum tuorum ne obli-
 viscaris in perpetuum.
 Ego autem annuntiabo in sempiternum,
 cantabo Deo Jacob.
 Cum surrexerit ad judicandum Deus,
 ut salvos faciat omnes mites terræ.
 Voce mea ad Dominum clamavi, voce mea
 ad Deum et exaudivit me.
 In die tribulationis meæ Deum exquisivi.
 Ipse vero misericors propitiabitur
 iniquitati, et non disperdet.

Ne recorderis veterum nostrarum iniquitatum,
cito occumbent misericordiae tuae,
quia attenuati sumus nimis.

Auxiliare nobis, Deus Jesus noster, propter
gloriam nominis tui, et libera nos,
et propitiare peccatis nostris
propter nomen tuum.

Suscita fortitudinem, et veni ut salvos
facias nos.

Domine exercituum, converte nos, et os-
tende faciem tuam, et salvi erimus.

Laudate Deum, fortitudinem nostram.

Judicate, pauperi et pupillo, egeno
et inopi juste facite.

Salvate inopem, et pauperem
de manu impiorum liberate.

Deus, ne taceas, ne sileas, et non acquiescas,
Deus, et sciant quia nomen tuum est, Deus noster.

Tu solus excelsus super omnem terram.

Domine Deus exercituum, exaudi orationem.

Domine exercituum, beatus homo qui
confidit in te.

Converte nos, Deus Jesus noster, et solve iram
tuam adversum nos, noli in æternum
irasci nobis.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam,
et salutare tuum da nobis.

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me :
quoniam egenus et pauper sum ego.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamabo
tota die ; lætifica animam servi tui,
quia ad te animam meam levo.

Exaudi, Domine, vocem meam, et ausculta vocem
deprecationum mearum.

In die tribulationis invocabo te,
quoniam exaudies me.

Doce me, Domine, viam tuam, et ambulem
in veritate tua.

Unicum fac cor meum, ut timeat nomen tuum
in sempiternum.

Tu autem, Domine, misericors, clemens,
respice in me, et miserere mei.

Da fortitudinem servo tuo, et salva
filium ancillae tuae.

Fac mecum signum in bonitate, ut videant
qui oderunt me, et confundantur.

Quia tu, Domine, auxiliatus es mihi,
et consolatus es me.

Et cantabunt quasi in eboris omnes
fontes mei in te.

Ingredietur ante te oratio mea,
inclina aurem tuam ad laudationem meam.

Ego autem ad te, Domine, clamavi, et mane
oratio mea præveniet te.

Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine,
Misericordia et veritas præbunt
faciem tuam.

Appareat apud servos tuos opus tuum,
et gloria tua super filios eorum.

A Et sit decor Domini Dei nostri super nos, et opus
manuum nostrarum confirma

Tu enim es, Domine, spes mea : quoniam læ-
tificasti me, Domine, in opere tuo.

Testimonia tua fidelia facta sunt
nimis.

Misericordia tua, Domine, sustentabat me.

Venite, adoremus, et curvemur,
snectamus genua ante faciem Domini
factoris nostri ; quia ipse est Dominus Deus noster.

Gloria et decor ante vultum ejus.

Qui diligitis Dominum, odite malum.

Custodit Dominus animas sanctorum suorum.

De manu impiorum eruet eos.

Recordatus est misericordiae suae.

B Exaltate Dominum Deum nostrum.

Servite Domino in lætitia. Ingredimini
coram eo in laude.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus. Ipse
fecit nos et nos ipsius sumus.

Misericordiam et iudicium cantabo tibi, Domine.

Psallam et erudiar in via perfecta
quando venies ad me.

Domine, exaudi orationem meam,

Et clamor meus ad te perveniat

Non abscondas faciem tuam a me
in die tribulationis meae, inclina
ad me aurem tuam.

In quacunque die invocavero te,
velociter exaudi me.

C Benedic, anima mea, Domino, et omnia
interiora mea nomini sancto ejus.

Benedic, anima mea, Domino, et noli oblivisci
omnium retributionum ejus.

Qui propitiatur cunctis iniquitatibus
tuis, et sanat omnes languores tuos.

Qui redimit de corruptione vitam tuam,
et coronat te misericordia et
miserationibus.

Benedic, anima mea, Domino, Domine Deus meus,
magnificatus es nimis.

Sit gloria Domini in sæculum sæculi. Lætabitur
Dominus in operibus suis.

Quærite Dominum et virtutem ejus.

Quærite faciem ejus semper.

D Recordamini mirabilia quæ fecit.

Beati qui custodiunt iudicium, et
faciunt justitiam in omni tempore.

Salva nos, Domine Deus, ut confiteamur
nomini sancto tuo, et canamus laudantes
te. Benedictus Dominus Deus Israel.

Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam
in æternum
misericordia ejus.

Confiteantur Domino misericordiae ejus,
et mirabilia ejus in filios hominum.

Quia satiavit animam vacuum, et animam
esurientem implevit bonis.

Da nobis auxilium in tribulatione.

Vana est enim salus ab homine.
 In Deo erimus fortes, et ipse superabit
 hostes nostros.
 Tu autem, Domine, fac mecum propter no-
 men tuum,
 quoniam bona est misericordia tua.
 Libera me, quoniam egenus et pauper sum.
 Adjuva me, Domine Deus meus, salvum me
 fac secundum
 misericordiam tuam.
 Dominare in medio inimicorum tuorum.
 Confitebor Domino in toto corde. Gloria
 et decor opus ejus, opus manuum ejus
 veritas et iudicium.
 Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis
 ejus cupit nimis.
 Sit nomen Domini benedictum, a modo
 usque in æternum.
 Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini
 tuo da gloriam.
 Propter misericordiam et veritatem.
 Obsecro, Domine, salva animam meam,
 et nomen Domini invocabo.
 Gloriosa in conspectu Domini mors sanctorum
 ejus,
 et veritas Domini in æternum.
 Domine, Deus meus es, non timebo quid faciat
 mihi homo.
 Dominus mihi auxiliator, et ego despiciam
 odientes me.
 Melius est sperare in Domino, quam sperare
 in principibus.
 Confitebor tibi, Domine, quoniam exaudisti me,
 et factus es mihi in salutem.
 Confitebor tibi in directione cordis,
 cum didicero judicia justitiæ tuæ.
 Ne errare me facias a mandatis tuis.
 Revela oculos meos, et videbo
 mirabilia in lege tua.
 Viam mendacii aufer a me,
 et legem tuam dona mihi.
 Inclina cor meum ad testimonia tua
 et non ad avaritiam.
 Inveniant mihi misericordiae tuæ,
 Domine, et salus tua juxta eloquium tuum.
 Hæc est consolatio mea in afflictione
 mea, quia eloquium tuum vivificabit me.
 Misericordia tua completa est.
 Præcepta tua doce me.
 Antequam audirem ego ignoravi.
 Bonus, beneficus, doce me præcepta tua.
 Sit, obsecro, misericordia tua in conso-
 latione mea, sicut locutus es servo tuo.
 Secundum misericordiam tuam vivifica me,
 et custodiam testimonia oris tui.
 Nisi quod lex tua meditatio mea,
 forte perissem in pressura mea.
 Quam dulce gutturi eloquium tuum
 super mel ori meo!

A Voluntaria oris mei complaceant tibi, Domine.
 Et secundum judicia tua doce me. Confirma
 me secundum verbum tuum, et vitam.
 Auxiliare mihi, et salvus ero.
 Fac cum servo tuo juxta misericordiam
 tuam, et præcepta tua doce me.
 Respice ad me, et miserere mei,
 et doce me præcepta tua.
 Justus es, Domine, et rectum iudicium tuum,
 Vocem meam audi juxta misericordiam tuam,
 secundum iudicium tuum vivifica me.
 Vide afflictionem meam, et eripe me.
 Juxta misericordiam tuam vivifica me.
 Pax multa diligentibus legem tuam,
 et non est illis scandalum.
B Ingrediatur laus mea coram te, Domine,
 secundum verbum tuum doce me.
 Veniat deprecatio mea ante vultum tuum,
 secundum eloquium tuum libera me.
 Domine, libera animam meam a labio mendacii
 et a lingua dolosa.
 Levavi oculos meos in montes, unde
 veniat auxilium mihi.
 Sit bene his qui diligunt te.
 Miserere nostri, Domine, miserere nostri.
 Auxilium nostrum in nomine Domini, qui
 fecit cælum et terram.
 Benefac, Domine, bonis et rectis corde.
 Converte, Domine, captivitatem nostram,
 sicut rivum in austro.
C Nisi Dominus custodierit civitatem,
 frustra vigilant qui custodiunt eam.
 Beatus omnis qui timet Dominum,
 qui ambulat in viis ejus.
 Benedictio Domini super nos.
 Domine, exaudi orationem meam,
 Fiant aures tuæ intendentes
 ad orationem servi tui.
 Domine, non est exaltatum cor meum,
 neque elati sunt oculi mei.
 Hæc requies mea in sempiternum.
 Quoniam ibi mandavit Dominus benedictionem,
 et vitam usque in sæculum.
 Qui statis in domo Domini,
 Laudate Dominum, quoniam bonus est Dominus
D Confitemini Deo cæli, quoniam in æternum
 misericordia ejus.
 Beatus homo qui timet Dominum.
 Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo.
 Domine, misericordia tua in æternum.
 Opera manuum tuarum ne dimittas.
 Si ascendero in cælum, ibi es tu,
 si jacuero in inferno, ades.
 Erue me, Domine, ab homine malo,
 a viris iniquis serva me.
 Exaudi vocem meam clamantis ad te.
 Dirigatur oratio mea sicut incensum
 in conspectu tuo.
 Pone, Domine, custodiam ori meo.

Serva paupertatem labiorum meorum.
 Educ de carcere animam meam,
 ut consteatur nomini tuo.
 Domine, exaudi orationem meam.
 Exaudi me in justitia tua, et non venias
 ad judicandum cum servo tuo.
 Quia non justificabitur in conspectu
 tuo omnis vivens.
 Fac me audire misericordiam tuam.
 In te confido.
 Notam fac mihi viam in qua ambulo,
 quoniam ad te levavi animam meam.
 Libera me de inimicis meis, Domine : a te
 protectus sum. Doce me ut faciam
 voluntatem tuam, quia Deus meus es.
 Spiritus tuus bonus deducet me in terram
 rectam, propter nomen tuum, Domine,
 vivificabis me in justitia tua.
 Ego enim sum servus tuus.
 Benedictus Dominus fortis meus,
 misericordia mea; et fortitudo mea.
 Auxiliator meus, et salvator meus.
 In omni die benedicam tibi. Laudabo nomen
 tuum in sempiternum jugiter.
 Laudem Domini loquetur os meum, et bene-
 dicit omnis caro nomini sancto ejus
 in æternum et jugiter.
 Lauda, anima mea, Domino. Laudabo Dominum
 in vita mea.
 Cantabo Domino quandiu sum.
 Laudate Dominum, quoniam bonum est.
 Placeat Domino in his qui timent eum,
 et expectant misericordiam ejus.
 Mittet Verbum suum et solvet illam.
 Laudate Dominum de cœlis, laudate eum
 in excelsis.
 Laudate eum, omnes angeli ejus; laudate
 eum, omnis exercitus ejus.
 Laudate eum, sol et luna; laudate eum,
 omnes stellæ et lumen.
 Laudate eum, cœli colorum, et aquæ quæ
 super cœlos sunt, laudent nomen Domini.
 Quia ipse mandavit et creata sunt.
 Laudate Dominum, reges terræ et omnes po-
 puli, principes et universi iudices terræ.
 Juvenes et virgines, senes cum pueris
 laudent nomen Domini.
 Quoniam sublime nomen ejus solius.
 Gloria ejus in cœlo et in terra.
 Et exaltavit cornu populi sui.
 Laus in omnibus sanctis ejus.
 Cantate Domino canticum novum, laus ejus
 in congregatione sanctorum.
 Exaltavit mansuetos in Jesu,
 Exsultabunt sancti in gloria,
 laudabunt in cubilibus suis.
 Exsultationes Dei in gutture eorum.
 Omne quod spirat laudet Dominum.

A

CANTICUM GRADUUM.

Ad Dominum clamaveram,
 Cum tribulatus fueram,
 Et exaudivit Dominus
 Servum suum quantocius.
 Levavi oculos meos
 Statim ad montes pristinos,
 Unde erit Altissimo
 Auxilium a Domino.
 Lætatus sum in omnibus
 Quæ dixit mihi Dominus;
 Ad domum Domini ibimus,
 In qua semper manebimus.

B

Ad te levavi oculos,
 O Deus meus, internos,
 Quis es in cœli culmine,
 Cum angelorum ægmiae.
 Nisi quia Altissimus
 Erat in nobis Dominus,
 Dicit, Israel omnibus
 Infirmiores fuimus.

Qui confidunt in Domino
 Dominatore maximo,
 Ut mons Sion perpetuo
 Non movetur ab aliquo.

In convertendo Dominus
 Captivitatem prætinus
 Sion, satis in omnibus
 Consolati nos fuimus.

C

Nisi Dominus ædificaverit,
 Atque nos conservaverit,
 Vanum est opus omnium
 Domus ædificantium.

Beati filii hominum,
 Qui suum timent Domium,
 Quique in via angusta
 Fide ambulant robusta.

Sæpe expugnaverunt me,
 Nec potuerunt adversarii,
 Sed cessaverunt continuo
 Confortante me Domino.

De profundis suppliciter
 Clamavi ac fideliter,
 Ad te, Deus victoriæ,
 Pater perennis gloriæ.

D

Non est elatum
 In me cor meum
 Superbia, neque interior
 Altus sum sensibus.

Memento mei, Domine,
 Deus cœli de vertice,
 Cui astant millium
 Millia ministrantium.

Ecce quam bonum sublime,
 Et quam jocundum utique,
 Fratres in unum vivere,
 Summaque vita sedere.

Ecce nunc omnes famuli
 Stantes in domo Domini,
 Benedicite Dominum,
 Deum dierum omnium.
 Patrem precor potentiae,
 Principemque scientiae,
 Ut per hos ter quinos gradus
 Caelos possim conscendere,
 Et per loca aethera
 Velar ad refrigeria,
 Ut merear praemia
 Posidere eximia.

ORATIONES TRES BEATAE VENERABILIS.

Oratio prima.

Liberator animarum, mundi Redemptor, Jesu Christe, Deus aeternae, rex immortalis, supplico ego peccator immensam clementiam tuam, ut per magnam misericordiam tuam, et per modulationem psalmodiarum, quam ego indignus peccator decantavi, libera animam meam de peccato. Averte cor meum ab omnibus malis, pravis et perfidis cogitationibus, libera corpus meum de servitute peccati, repelle a me concupiscentiam carnalem, eripe me de omni impedimento Satanae et ministrorum ejus visibilibus et invisibilibus, infidelium tuorum inimicorum quaerentium animam meam. Custodi me ab his et ab omnibus malis, Salvator mundi, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto visis et regnas ac dominaris, Deus, per infinita saecula saeculorum. Amen.

Oratio secunda.

Domine Deus omnipotens, adaperi cor meum, et sancti Spiritus gratia illumina, ad petenda ea quae sunt tuae bene placita voluntati. Dirige cogitationes meas et sensus ad meditanda atque tractanda, qualiter dignis moribus et actibus, caelestis vitae gaudia aeterna merear. Dispone actus meos ad mandata tua, ut ea jugiter opere complere studeam, ut pro his etiam praemia sempiterna percipiam.

Oratio tertia post fidem catholicam :

Quicumque vult salvus esse.

Domine Deus noster, credimus in te Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum. Neque enim diceret Veritas : *Ita, baptizate gentes in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, nisi Trinitas esses; nec baptizari nos juberet, Domine Deus, in ejus nomine, qui non est Dominus Deus. Nec diceretur voce divina, Audi, Israel, Dominus Deus tuus Dominus unus est, nisi Trinitas ita esses, ut unus Dominus Deus esses, et nisi tu Deus Pater ipse esses, et Filius Verbum tuum Jesus Christus ipse esses, et donum vestrum Spiritus sanctus, non legeremus in litteris Veritatis : Misit Deus Filium suum.* Nec tu Unigenite diceret de Spiritu sancto *quem mittit Pater in nomine meo, et quem ego mitto vobis a Patre.* Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam, summa origo rerum, et perfectissima pulchritudo et beatissima delectatio.

In laudem Dei oratio pura.

Adesto mihi, una spes mea, Domine Deus meus,

- A** Adesto lumen verum, Pater omnipotens Deus.
 Adesto, lumen de lumine et Verbum et Filius Dei, Deus omnipotens.
 Adesto, sancte Spiritus, Patris et Filii concordia, Deus omnipotens.
 Adesto, Deus unus omnipotens Pater et Filius et Spiritus sanctus.
 Doce fidem, excita spem, infunde charitatem.
 Velle mihi adjacet, sed hoc non a me, sed a te.
 Mundum et terras liquere, et caelum petere.
 Sed imbecilla pluma est velle, sine subsidio tuo.
 Da fidei pennas ut volem sursum ad te.
 Hanc fidem in te, per te, de te confiteor.
 Te unum in substantia, Trinitatem in personis confiteor.
- B** Te semper idem esse, vivere, et intelligere confiteor.
 Et tres unum, et unum tres confiteor.
 Pater et Filius et Spiritus sanctus. O beata Trinitas.
 Deus, Dominus, Paraclitus. O beata Trinitas.
 Charitas, gratia, communicatio. O beata Trinitas.
 Charitas Deus est, gratia Christus, communicatio Spiritus sanctus. O beata Trinitas.
 Genitor, Genitus, Regenerans. O beata Trinitas.
 Verum lumen, verum ex lumine, vera illuminatio. O beata Trinitas.
 Invisibilis invisibiliter, Visibilis invisibiliter, Invisibilis visibiliter. O beata Trinitas.
 Fons, Fiuens, Irrigatio. O beata Trinitas.
- C** Ab Uno omnia, per Unum omnia, in Uno omnia. O beata Trinitas.
 A quo, per quem et in quo omnia. O beata Trinitas.
 Vivens Vita, Vita a Vivente, Vivificator Viventium. O beata Trinitas.
 Unus a se, Unus ab Uno, Unus ab Ambobus. O beata Trinitas.
 Unus a se, Unus ab altero, Unus ab utroque. O beata Trinitas.
 Omne autem, Omne semper in tribus, et omne Omne aequaliter in singulis. O beata Trinitas.
 Verus Pater, veritas Filius, veritas Spiritus sanctus. O beata Trinitas.
- D** Una igitur Pater, AOROS, Paraclitusque substantia est. O beata Trinitas.
 Una essentia, una virtus, una bonitas omnia. O beata Trinitas.
 Deus beatitudo, in quo et a quo et per quem beata sunt quaecunque beata sunt. O beata Trinitas.
 Deus vera et summa vita, in quo et a quo et per quem vivunt quaecunque vere summeque vivunt omnia. O beata Trinitas.
 Deus bonum et pulchrum, in quo et a quo et per quem bona et pulchra sunt quaecunque bona et pulchra sunt omnia. O beata Trinitas.
 Deus cui nos fides excitat, spes erigit, charitas jungit. O beata Trinitas.

Deus qui petere jubes et invenire facis et pul-
santibus aperis. O beata Trinitas.

Deus supra quem nihil, extra quem nihil, sine
quo nihil. O beata Trinitas.

Deus sub quo totum, in quo totum, cum quo
totum. O beata Trinitas.

Te invocamus, te adoramus, te laudamus, O
beata Trinitas.

Exaudi, exaudi, exaudi, o beata Trinitas.

Spes nostra, salus nostra, honor noster. O beata
Trinitas.

Auge in nobis fidem, auge spem, auge charita-
tem. O beata Trinitas.

Libera nos, salva nos, justifica nos. O beata
Trinitas.

Miserere, Domine, quia misericordia tua libe-
ravit nos. O beata Trinitas.

Miserere, Domine, quia misericordia tua cre-
dimus in te. O beata Trinitas.

Miserere, Domine, quia misericordia tua cre-
dimus te. O beata Trinitas.

Miserere, Domine, quia misericordia tua spe-
ramus in te. O beata Trinitas.

Miserere, Domine, quia misericordia tua ama-
mus te. O beata Trinitas.

Te adoramus cuncti unum Deum Patrem et
Filium, sanctumque Spiritum. O beata Trinitas.

Da peccatis veniam, præsta æternam vitam,
dona pacem et gloriam. O beata Trinitas.

O beata et benedicta et gloriosa Trinitas, Pa-
ter et Filius et Spiritus sanctus. O beata Tri-
nitas.

O beata, benedicta, gloriosa Unitas Pater, Filius,
et Spiritus sanctus. O beata Trinitas.

O vera, summa, sempiterna Trinitas Pater, et
Filius, et Spiritus sanctus. O beata Trinitas.

B O vera, summa, sempiterna Unitas, Pater,
et Filius, et Spiritus sanctus. O beata Tri-
nitas

Miserere nobis, miserere nobis, miserere no-
bis. O beata Trinitas.

Tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio in sæ-
cula sempiterna. Amen.

APPENDIX.

OPERA ASCETICA INTER DUBIA REPUTATA.

DE OFFICIIS LIBELLUS,

EX QUORUNDAM PATRUM DICTIS EXCERPTUS.

DE DOMINICO DIE.

Dominicum diem apostoli ideo religiosa solemnitate colendum sanxerunt, quia in eodem Redemptor noster resurrexit; quique ideo Dominicus appellatur, ut in eo a terrenis operibus, et mundi illecebris abstinentes, tantum divinis cultibus serviamus, dantes, scilicet, diei hujus honorem et reverentiam, propter resurrectionis nostræ spem, quam habuimus in illa. Nam sicut ipse Dominus Jesus Christus et Salvator noster, tertia die resurrexit a mortuis, ita et nos resurrecturos in novissimo sæculo speramus. Unde etiam Dominico die stantes oramus, quod est signum futuræ resurrectionis. Hoc agit universa Ecclesia, quæ in peregrinatione mortalitatis inventa est, expectans in finem sæculi, quod in Domini nostri Jesu Christi corpore præmonstratum est, qui est primogenitus a mortuis. Sabbato autem priore populo in otio corporaliter celebrandum, ut figura esset in requiem; unde et Sabbatum requies interpretatur. Dies autem Dominicus non Judæis, sed Christianis per resurrectionem Domini declaratus est, et ex illo cœpit habere festivitatem suam. Ipse est enim dies primus, qui post septimum reperitur octavus. Unde et in Ecclesiaste a duorum Testamentorum significatione dicitur illi septimus, et illi octavus. Primum enim solum celebrare Sabbatum traditum est, quia erat antea requies mortuorum, resurrectio autem nullis erat. *Qui resurgens a mortuis jam non morietur, mors illi ultra non dominabitur.* Jam postquam facta est talis resurrectio in corpore Domini, ut præiret in capite Ecclesiæ, quod

C corpus Ecclesiæ speraret in fine, dies Dominicus idem octavus, qui et primus in festivitate successit. Apparet autem hunc diem etiam in Scripturis sanctis esse solemnem. Ipse est enim dies primus sæculi, in ipso formata sunt elementa mundi, in ipso creati sunt angeli, in ipso quoque a mortuis resurrexit Dominus, in ipso de cœlis super apostolos descendit Spiritus sanctus. Manna eodem die in eremo primum de cœlo data est. Sic enim dicit Dominus: *Sex diebus colligitur manna, in die autem sexto duplum colligetur.* Sexta enim dies est Parasceve, qui ante Sabbatum ponitur. Sabbatum autem septimus dies, quem sequitur Dominicus, in quo manna primum de cœlo venit. Unde intelligant Judæi jam tunc prælatum esse Judaicum Sabbatum Dominica nostra, jam tunc indicatum quod in Sabbatum ipsorum gratia Dei ad eos nulla descenderit, sed in sanctam Dominicam nostram in qua primum eam Dominus pluit.

D DE SEPTUAGESIMA, SEXAGESIMA, QUINGESIMA et QUADRAGESIMA.

Septuagesima computatur secundum titulationem sacramentarii et antiphonarii novem hebdomadibus ante Pascha in septimam Sabbati. Populus Dei in Babylone detentus est captivus septuaginta annis, quibus expletis, reversus est Jerusalem. Septuagesimus numerus ad memoriam nobis reducit omne tempus præsentis sæculi, quo alieni sumus a cœlesti Jerusalem. Ideo auctor officii Septuagesimæ posuit in officiis nostris, ut hoc tempore a deliciis abstinendo, ostenderemus in nostra conversatione, qua-